

РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо визначення об'єктів, придатних до включення до фонду
захисних споруд цивільного захисту як споруди подвійного призначення
та найпростіші укриття

1. У цих Рекомендаціях надано роз'яснення щодо можливості включення до фонду захисних споруд цивільного захисту (далі – фонд захисних споруд) і використання для укриття працівників (персоналу) та інших категорій населення (далі – населення) будівель, споруд та приміщень різного призначення (далі – об'єкти) як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів, а також забезпечення їх необхідним обладнанням та інвентарем.

2. Перелік об'єктів, що підлягають обстеженню для встановлення можливості їх використання для укриття населення як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів (далі – обстеження) визначено пунктом 7 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та їх обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138.

Обстеженню та включенню до фонду захисних споруд як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів у першу чергу підлягають об'єкти державної та комунальної форми власності.

Обстеження та включення до фонду захисних споруд об'єктів приватної власності здійснюється за згодою їх власників або уповноважених ними осіб.

Не підлягають обстеженню об'єкти військових підрозділів Збройних Сил, Національної гвардії, інших утворених відповідно до законів військових формувань.

Обстеження підвалів, погребів (льохів) одноквартирних (садибних) житлових будинків для встановлення можливості їх використання для укриття населення як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів не рекомендується.

3. У разі неможливості або недоцільності використання для укриття населення усього об'єкта, як споруди подвійного призначення або найпростішого укриття, може бути прийнято рішення щодо включення до фонду захисних споруд його окремої частини (приміщення).

4. Під час обстеження об'єктів рекомендовано враховувати вимоги щодо забезпечення захисту населення від таких небезпечних чинників надзвичайних ситуацій:

- зовнішнього іонізуючого випромінювання;
- дії повітряної ударної хвилі при застосуванні звичайних засобів ураження та побічної дії сучасної зброї масового ураження;

дії звичайних засобів ураження (стрілецької зброї, уламків ручних гранат, артилерійських боеприпасів та авіаційних бомб);

негативного впливу від інших будівель, споруд, інженерних мереж, руйнування (аварії) на яких може призвести до травмування або загибелі населення, що підлягає укриттю.

5. З метою забезпечення захисту населення від небезпечних чинників надзвичайних ситуацій та організації його життєзабезпечення об'єкти повинні відповідати таким основним вимогам:

1) розміщуються у підвальному (підземному), цокольному або першому поверхах;

2) розташовуються близько від місць перебування (роботи, проживання) населення, яке підлягає укриттю, а саме на відстанях, що забезпечують прибуття населення до захисної споруди впродовж 1 – 3 хвилин від отримання повідомлення про небезпеку;

3) не розміщуються поруч з великими резервуарами із небезпечними хімічними, легкозаймистими, горючими та вибухонебезпечними речовинами, водопровідними та каналізаційними магістралями, руйнування яких може призвести до травмування або загибелі населення, яке підлягає укриттю;

4) не зазнають негативного впливу ґрунтових, поверхневих, технологічних або стічних вод;

5) забезпеченість електроживленням, штучним освітленням, системами водопроводу та каналізації. За відсутності в об'єктах водопостачання і каналізації вони повинні мати окремі приміщення для встановлення виносних баків для нечистот;

6) не мають великих отворів у зовнішніх огорожувальних конструкціях, наявні отвори (крім дверних) забезпечують можливість їх закладки (мішками з піском або ґрунтом, бетонними блоками, цеглянню кладкою тощо);

7) мають не менше двох входів (виходів), один з яких може бути аварійним (у разі планування укриття у споруді подвійного призначення або найпростішому укритті місткістю менше 20 осіб у ньому допускається наявність одного входу);

8) через приміщення, призначені для перебування населення, яке підлягає укриттю, не проходять водопровідні та каналізаційні магістралі, інші магістральні інженерні комунікації (за винятком внутрішньобудинкових інженерних мереж). Приміщення мають рівну підлогу, придатну для встановлення лав, нар, інших місць для сидіння та лежання;

9) у приміщеннях не зберігається легкозаймистих, хімічно та радіаційно небезпечних речовин, небезпечного обладнання, що не підлягає демонтажу або не може бути демонтоване у термін до 12 годин.

10) висота приміщень об'єктів, зокрема дверних отворів, становить не менше 1,7 м, а до виступаючих частин окремих будівельних конструкцій та інженерних комунікацій (за винятком дверних отворів) – не менше 1,4 м. Ширина дверних отворів становить не менше ніж 0,8 м. Перетинання дверних отворів будівельними конструкціями або інженерними комунікаціями не допускається;

11) отвори при входах (виходах) закриваються посиленими дверми із негорючих матеріалів (металевими або дерев'яними, оббитими залізом) або захисними екранами (кам'яними, цегляними або залізобетонними) на висоту не менше 1,7 м;

12) основні приміщення, призначені для укриття населення, мають примусову або природну вентиляцію;

13) забезпечується вільний доступ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення або є технічна можливість дообладнання для забезпечення такого доступу у термін до 12 годин;

14) об'єкт перебуває у задовільному санітарному та протипожежному стані;

15) зовнішні огорожувальні будівельні конструкції забезпечують нормативний коефіцієнт захисту від гамма-випромінювання (K_z) відповідно до вимог додатка 1 до ДБН В 2.2.5-97, але не менше $K_z=100$.

Необхідні захисні властивості як правило забезпечують об'єкти зі стінами 2 – 2,5 цеглини завтовшки, або з цільних залізобетонних конструкцій (блоків, панелей) товщиною від 56 см.

Відповідні захисні властивості також забезпечує шар ґрунту товщиною 67 – 78 см.

Для заглиблених об'єктів із залізобетону або цегли, верхня частина яких не відповідає зазначеним рекомендаціям, можливе збільшення захисних властивостей шляхом обкладення їх мішками з ґрунтом (піском), насипання земляного обвалування під час приведення споруд подвійного призначення (найпростіших укриттів), розташованих у зазначених об'єктах, у готовність до використання за призначенням.

6. Місткість споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів вираховується з розрахунку: 0,6 кв. м площі основних приміщень (для розміщення населення, що підлягає укриттю) на одну особу. За можливості розміщення двоярусних нар площу можна бути зменшено до 0,5 кв. м на одну особу, при триярусному – до 0,4 кв. м на одну особу.

7. Для оснащення (облаштування) споруд подвійного призначення найпростіших укриттів доцільно передбачати таке обладнання:

місця для сидіння (лежання) – лавки, нари, стільці, ліжка тощо;
ємності з питною (з розрахунку 2 л/добу на одну особу, яка піді укриття) та технічною водою (за відсутності централізованого водопостачання);

контейнери для зберігання продуктів харчування;
виносні баки для нечистот зі щільним закриванням (неканалізованих будівель і споруд);

резервне штучне освітлення (електричні ліхтарі, свічки, газові лампи тощо);

первинні засоби пожежегасіння (відповідно до встановлених норм приміщень відповідного функціонального призначення);

засоби надання первинної медичної допомоги;

засоби зв'язку і оповіщення (телефон, радіоприймач);

шанцевий інструмент (лопати штикові та совкові, лопи, сокири, пили ножівки по дереву, по металу тощо).

У разі необхідності споруди подвійного призначення і найпростіших укриттів можуть забезпечуватися додатковим обладнанням, інструментами і інвентарем відповідно до місцевих особливостей та потреб.

8. Біля вхідних дверей до споруди подвійного призначення (найпростішого укриття) рекомендоване вивішувати табличку розміром 50 x 60 см з написом «Місце для УКРИТТЯ». На ній необхідно зазначити адресу місця розташування споруди, її балансоутримувача, адресу і місце зберігання ключів.

Місця розташування споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів та показників руху до них пропонується позначати за допомогою табличок (написів), зразок яких наведено у додатку.

Директор Департаменту організації
заходів цивільного захисту

М. Мауров

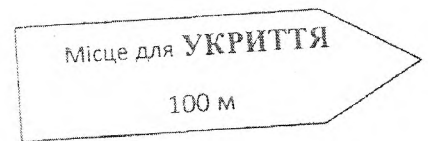
Додаток до
Рекомендацій щодо визначення об'єктів,
придатних до включення до фонду
захисних споруд цивільного захисту як
споруд подвійного призначення та
найпростіших укриттів
(пункт 8)

ЗРАЗКИ

табличок позначення споруд подвійного призначення, найпростіших
укриттів та покажчиків маршруту до них

Місце для УКРИТТЯ КП «ЖЕУ № 3»
Адреса: _____
Ключі знаходяться: _____

тел. _____

Мал. 1 Табличка позначення споруди
подвійного призначення, найпростішого
укриття

Мал. 2 Покажчик маршруту
руху до споруди подвійного
призначення, найпростішого
укриття

Примітки: На табличках і покажчиках рекомендовано фон білий, шрифт чорний.
У верхній частині таблички позначення споруди подвійного призначення (найпростішого укриття) по центру можливе розміщення міжнародного розпізнавального знаку цивільної оборони (блакитний рівносторонній трикутник на оранжевому фоні).